

KAFKA

BRIGADE

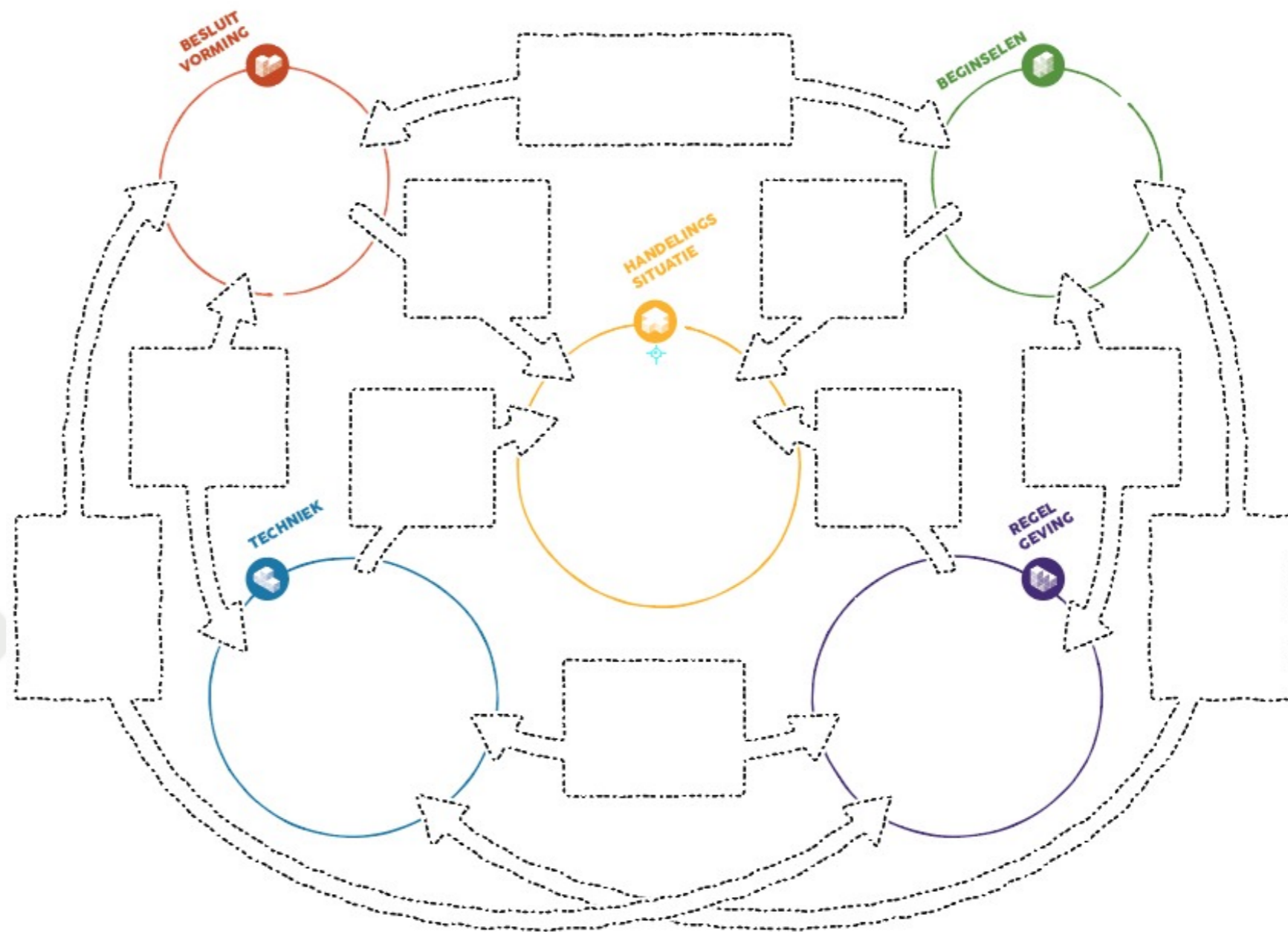
Eerste Kamer 26 oktober 2021
Arjan Widlak

volwassen
digitale
overheid

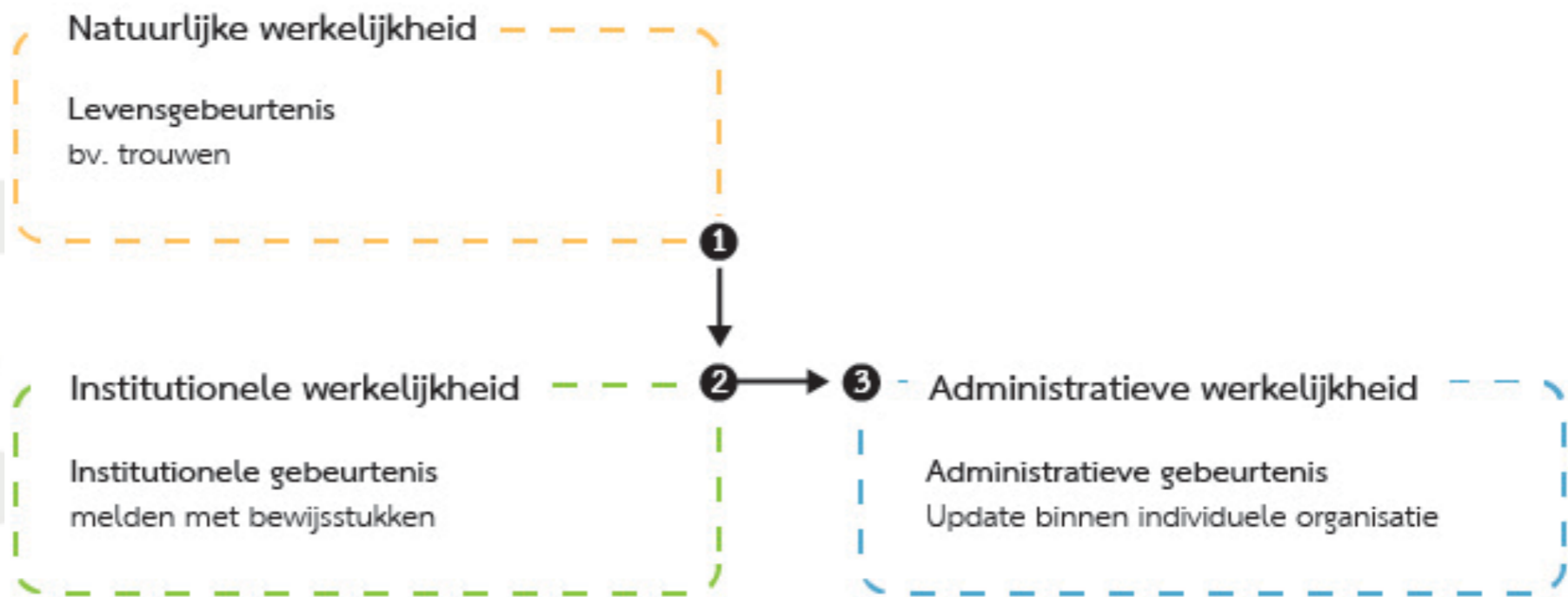
STICHTING KAFKABRIGADE

STICHTING KAFKABRIGADE

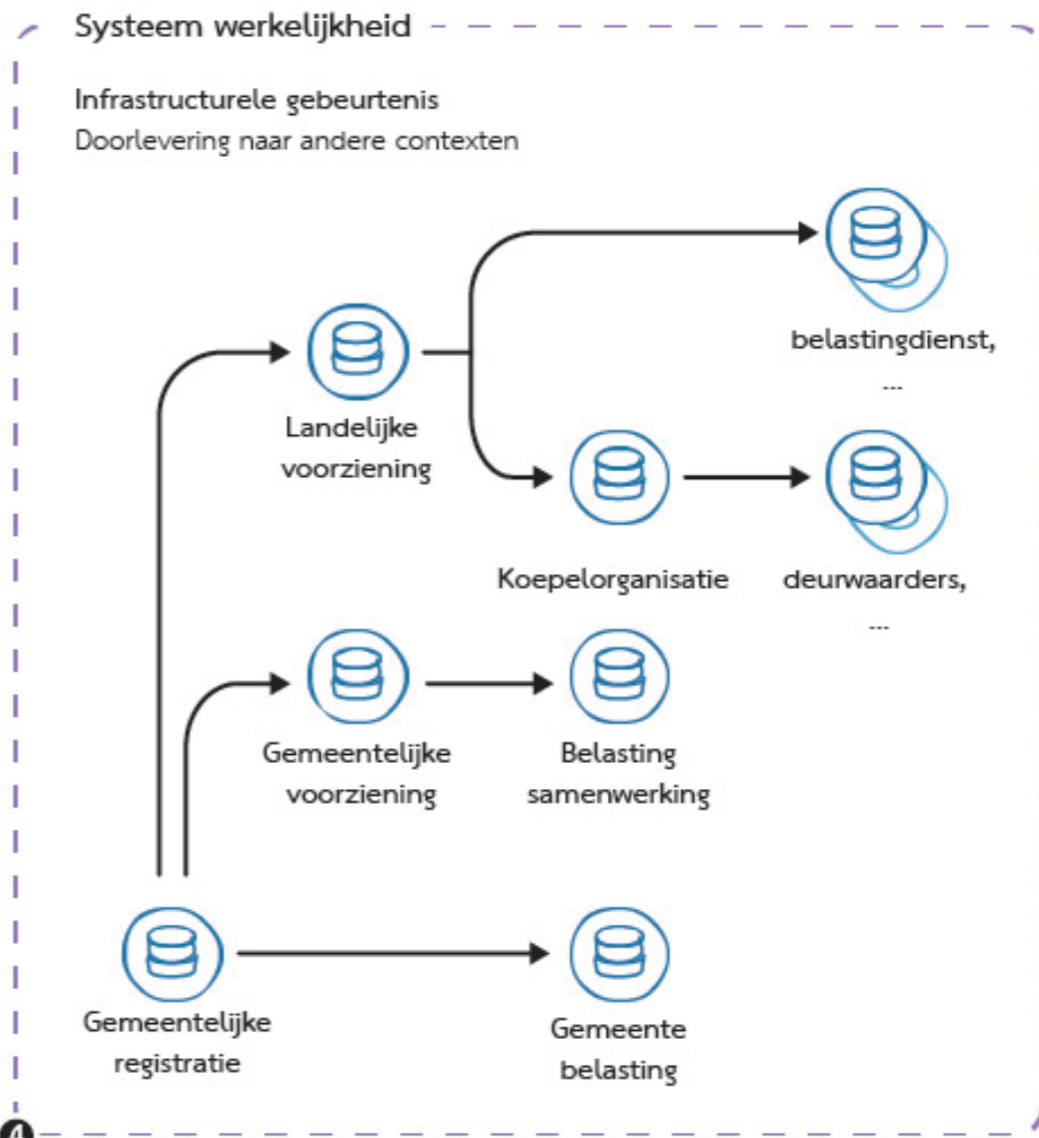
STICHTING KAFKABRIGADE

STICHTING KAFKABRIGADE

Natuurlijke werkelijkheid
Levensgebeurtenis
bv. trouwen

Institutionele werkelijkheid
Institutionele gebeurtenis
melden met bewijsstukken

Administratieve werkelijkheid
Administratieve gebeurtenis
Update binnen individuele organisatie

1

2

4

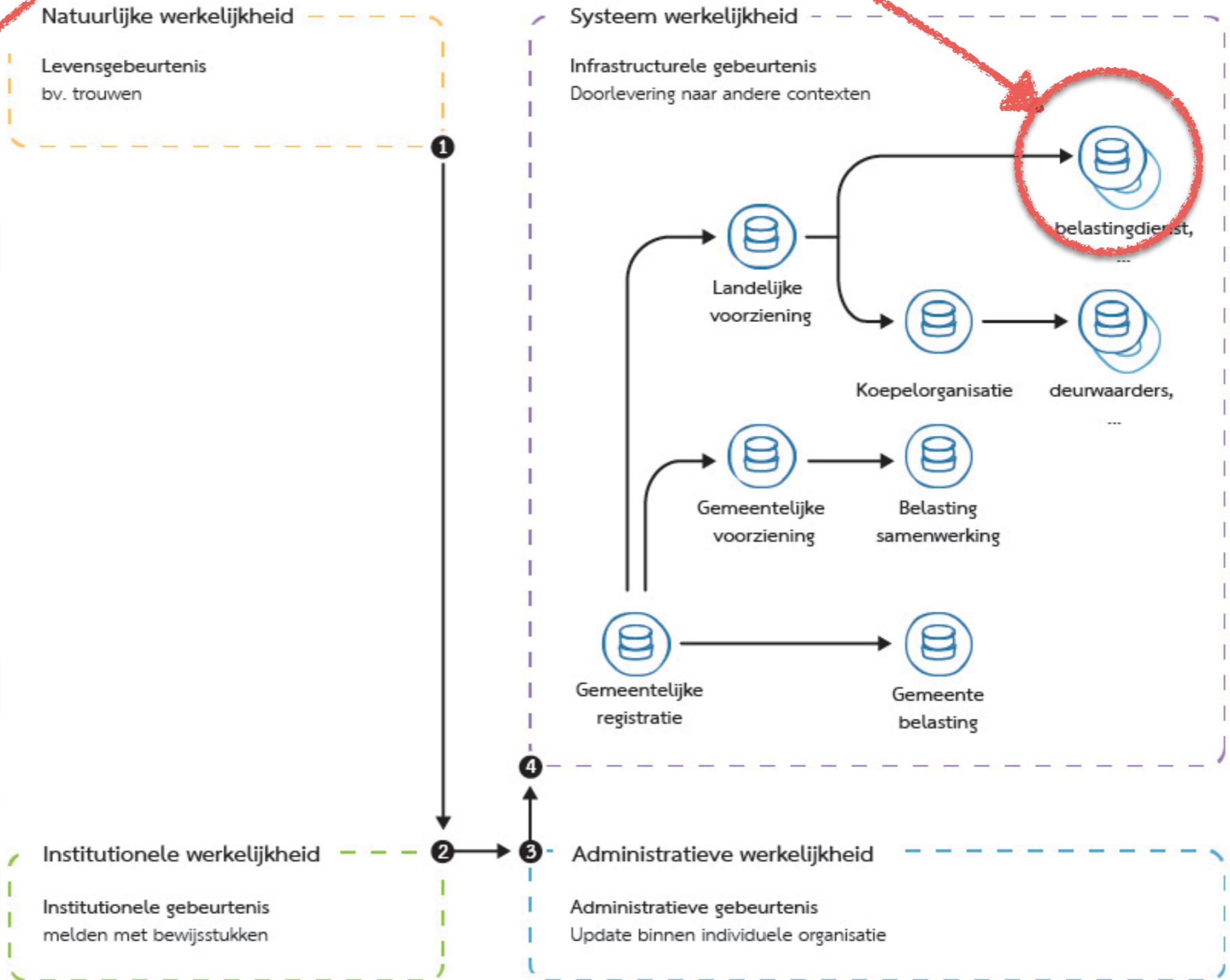
3

STICHTING KAFKABRIGADE

Next: in zo'n organisatie

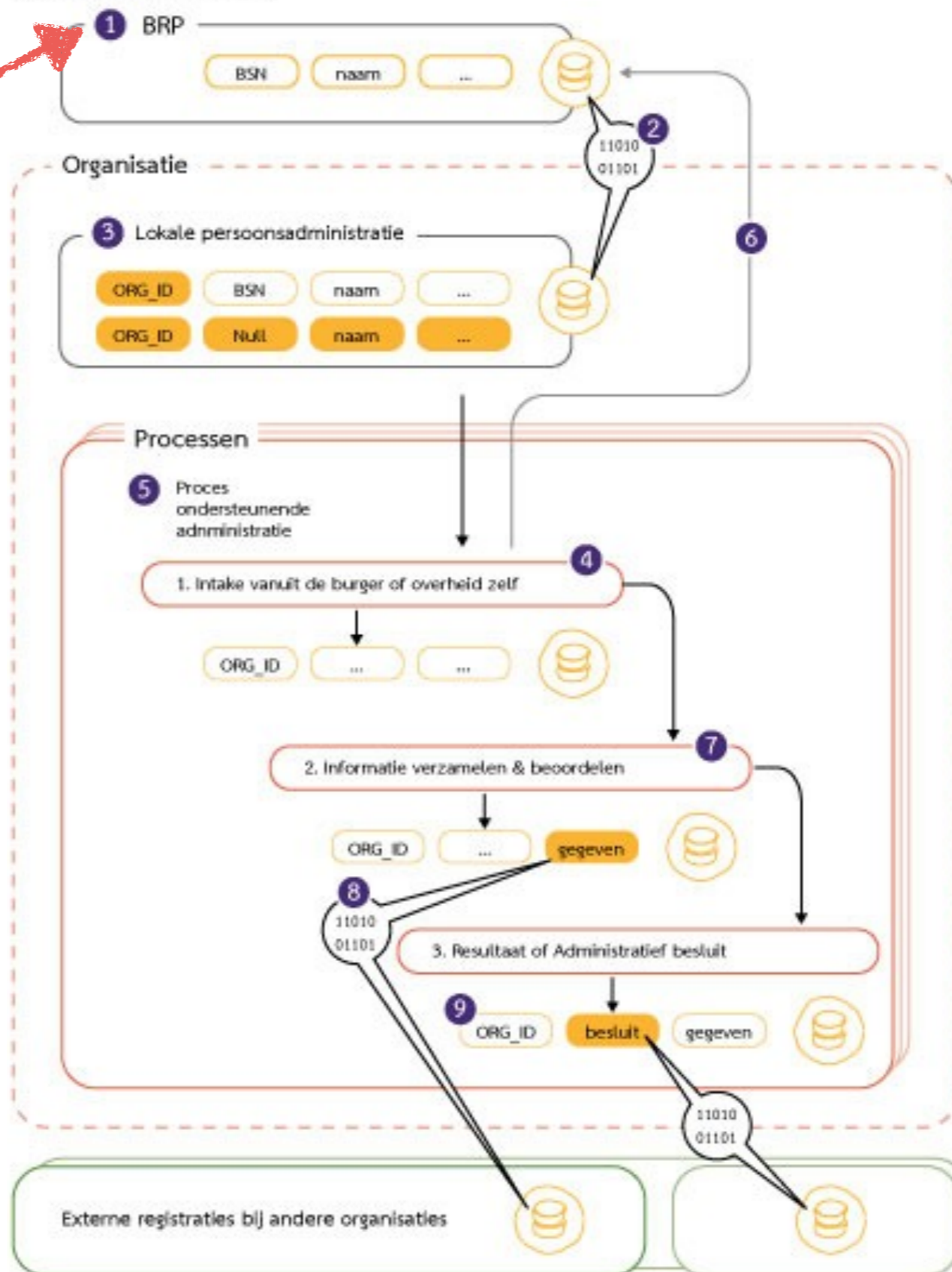

STICHTING KAFKABRIGADE

BRP is maar een voorbeeld
zoals we hieronder zien

Landelijke voorziening

STICHTING KAFKABRIGADE

Landelijke voorziening

Organisatie

Processen

5 Proces ondersteunende administratie

1. Intake vanuit de burger of overheid zelf

2. Informatie verzamelen & beoordelen

3. Resultaat of Administratief besluit

Externe registraties bij andere organisaties

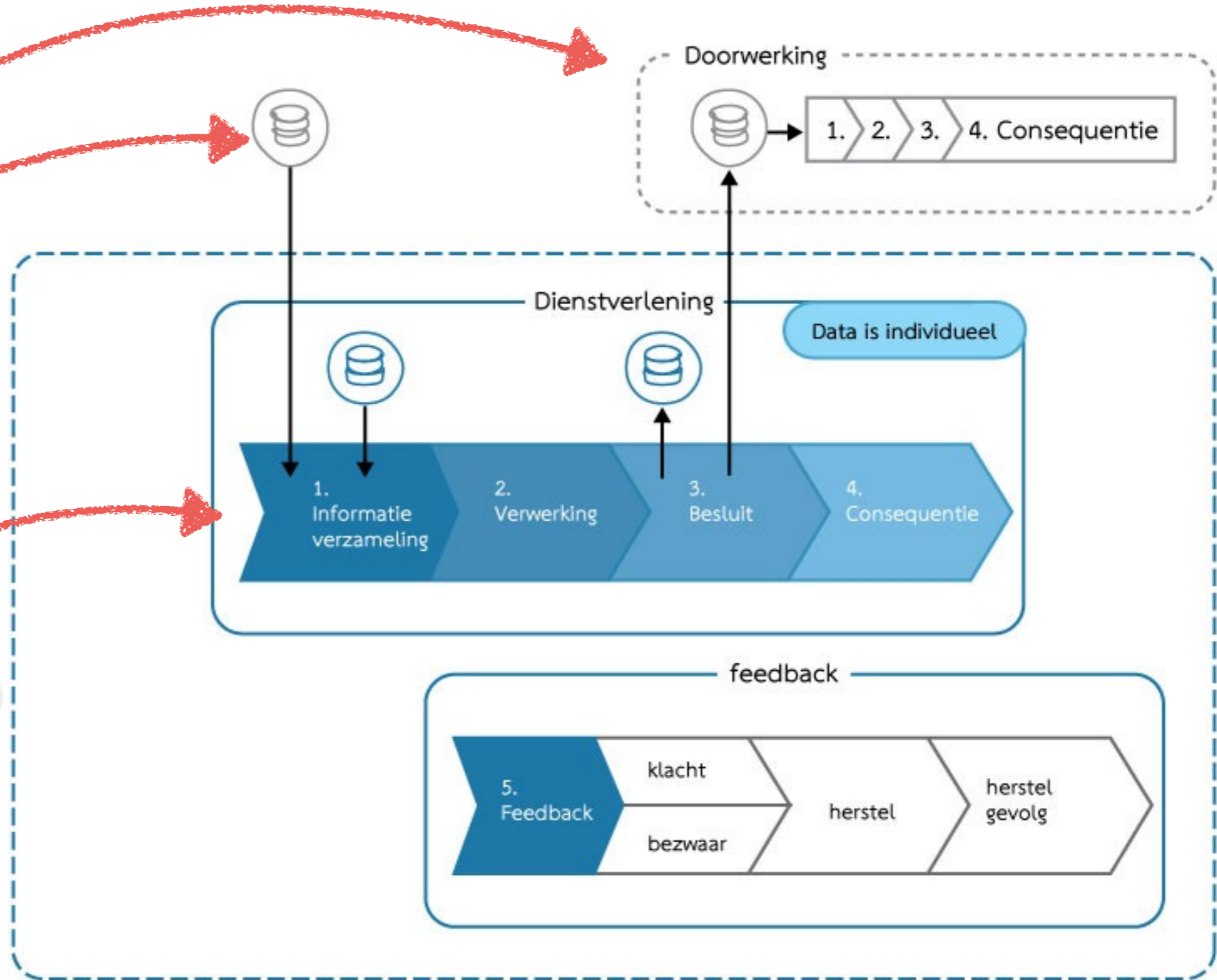
Verderop samengevat als 'gegevensuitwisseling'

STICHTING KAFKABRIGADE

Gegevensuitwisseling

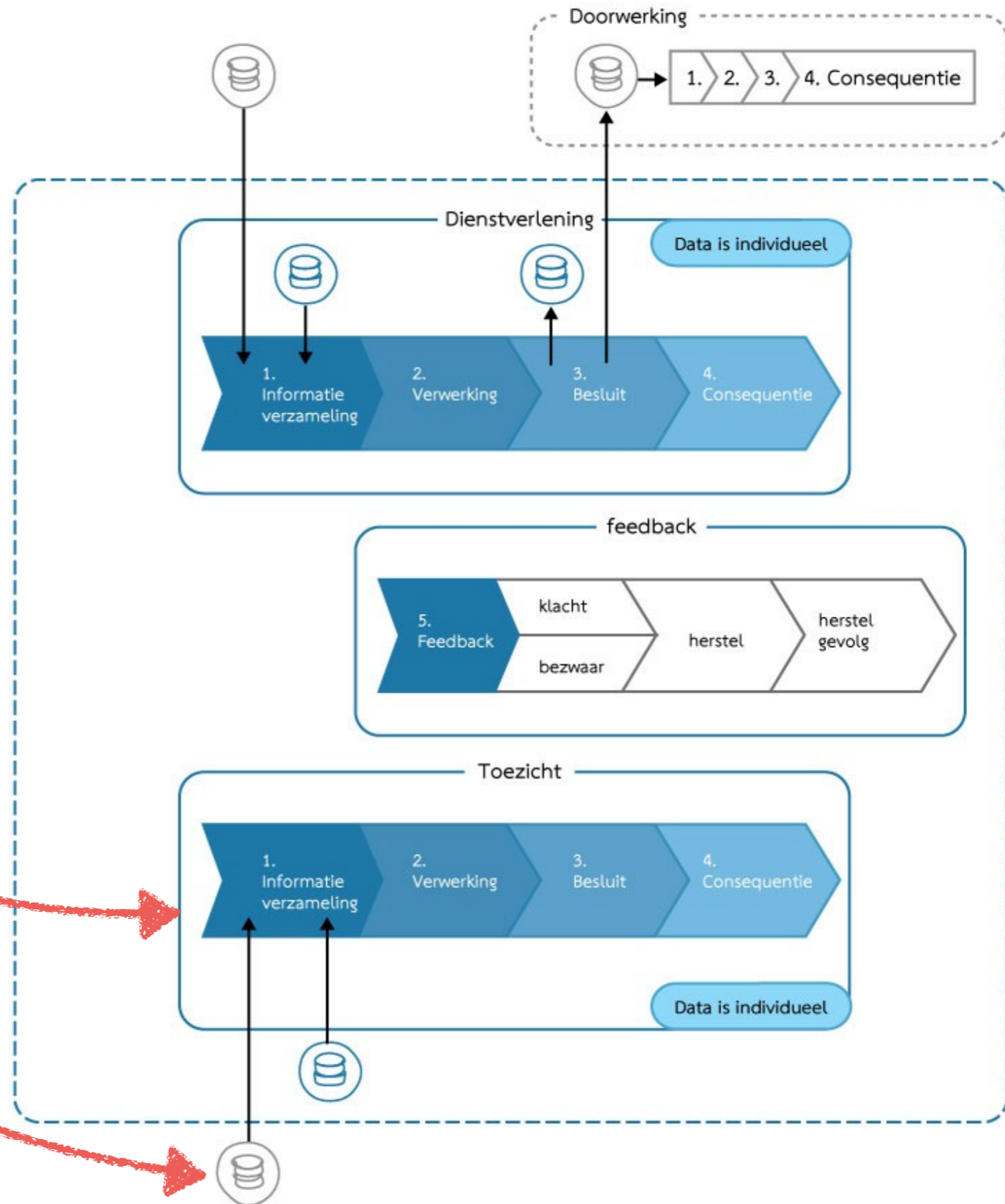
Automatisering
Van het besluitvormingsproces

STICHTING KAFKABRIGADE

Toezicht niet alleen meer gebaseerd op fysieke controle en steekproeven

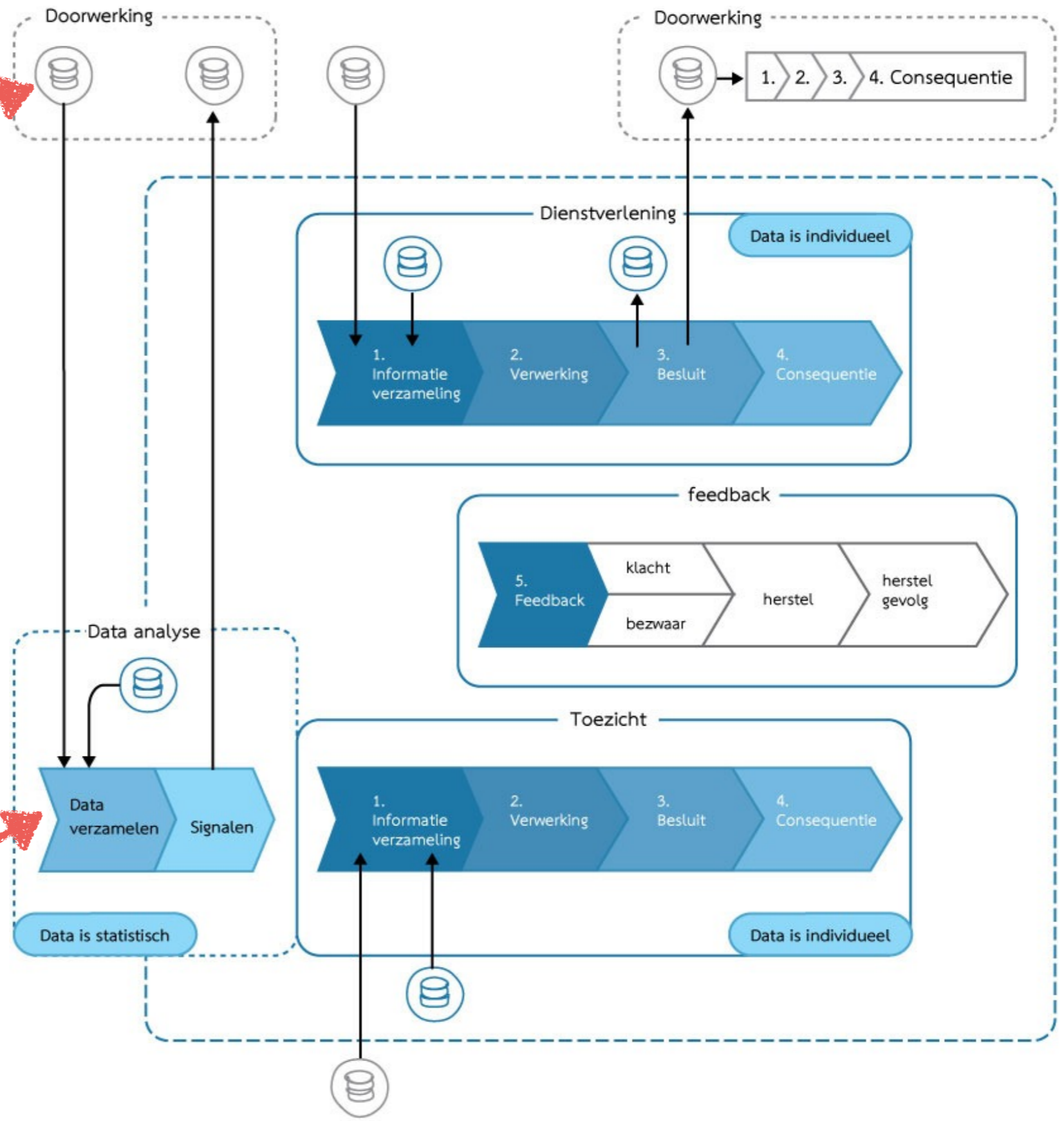

STICHTING KAFKABRIGADE

Uitwisseling van zachte gegevens
 (niet-feitelijk of niet-individueel)
 Data-analyse - individueel en gezamenlijk -
 geeft richting aan het toezicht

Bureaucratische cloud

- Bi- en multilaterale afspraken over gegevensuitwisseling zonder aanpassingen van de populatie en kenmerken van de registratie = noodzaak introduceren van lokale kopieën en aanpassen & aanvullen gegevens bij elke organisatie.
- Systeemniveau neemt niet verantwoordelijkheid om het systeem aan te passen op het niveau waarop het systeem werkt (dat is niet meer de individuele organisatie)

Bureaucratische cloud

- Gegevensuitwisseling nu = delegeren van deel van het proces, waarneming en vaststellen van de feiten aan organisaties met andere doelen in een andere (juridische) context.

Bureaucratische cloud

- Organisaties hebben via de registraties directe invloed op elkaars besluiten, want automatische besluitvorming = besluiten zijn automatische *netwerkbeslissingen*
- Zijn niet alleen ketens - ketens zijn verweven.

Bureaucratische cloud

- Perverse prikkels
  - Belang bij wegdefiniëren wettelijke verschillen en uitzonderingen
  - Belang bij zo volledige mogelijke automatisering
  - Onderhandelingsproces maakt het lastig het algemeen belang of het belang van de burger een hoofdrol te laten spelen, organisatiebelangen domineren.
  - Belang om de inlichtingenplicht te gebruiken om signalen op te werken tot verdenkingen (makkelijk & automatiseerbaar)

Bureaucratische cloud

- Mechanismen
  - Sneeuwbaaleffect (organisaties gaan onverwacht handelen)
  - Correctiewaterval (fouten werken door, correcties niet)
  - Bewijsrisico's bij burger (fouten, uitwisselingsfouten, aanpassingsfouten, gebruiksfouten, e.v.a.)
  - Verplaatsing menselijke afweging in proces, bij fraudebelang naar voren, bij burgerbelang naar bezwaar
  - Organisaties kunnen geen volledige verantwoordelijkheid meer dragen voor besluit, door scheiding feiten & besluitvorming
  - e.v.a.

Bureaucratische cloud

- Geen overzicht van gegevensstromen.
- Geen procedures voor correctie tussen organisaties en geen standaarden voor correctie en herstel.
- Geen feedback of escalatiepad voor problemen buiten ketens.
- Ergo: geen zicht op consequenties, geen control, geen afweging op proportionaliteit.

Leestips

<http://www.kafkabrigade.nl/home/publicaties/columns>

De gevolgen van de digitale transformatie voor burgers in korte casus van 350 woorden

Handig! Kwaliteitskader om projecten mee te ondervragen

Binnenkort verkrijgbaar
Reserveren al mogelijk

Vragen?

KAFKA

BRIGADE

WWW.KAFKABRIGADE.NL

ARJAN@KAFKABRIGADE.NL

